

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Dokument z posiedzenia

11.2.2009

B6-0097/2009

PROJEKT REZOLUCJI

zamykającej debatę nad oświadczeniami Rady i Komisji

zgodnie z art. 103 ust. 2 Regulaminu

złożyli Sarah Ludford, Ignasi Guardans Cambó, Adina-Ioana Vălean oraz Marco Cappato

w imieniu grupy politycznej ALDE

w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów

Rezolucja Parlamentu Europejskiego w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów

Parlament Europejski,

- uwzględniając międzynarodowe, europejskie i krajowe instrumenty dotyczące praw człowieka i podstawowych wolności oraz zakazujące samowolnego zatrzymywania, wymuszonych zaginięć i tortur, takie jak Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych z dnia 16 grudnia 1966 r. oraz Konwencja w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania z dnia 10 grudnia 1984 r.,
  - uwzględniając sprawozdanie na temat ustaleń komisji tymczasowej do zbadania sprawy rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów (TDIP), jak również podnoszące tę kwestię inne sprawozdania i rezolucje, w tym prace Rady Europy na ten temat,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 4 lutego 2009 r. w sprawie powrotu i przesiedlenia więźniów z więzienia w Guantanamo¹,
  - uwzględniając pismo przesłane przez przewodniczącego PE do parlamentów krajowych w sprawie dalszych działań państw członkowskich w związku ze sprawozdaniem TDIP,
  - uwzględniając art. 103 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w sprawozdaniu w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów poruszono szereg szczegółowych zaleceń dla państw członkowskich, Komisji i Rady,
- B. mając na uwadze, że od czasu przyjęcia sprawozdania Parlamentu Europejskiego w państwach członkowskich UE miał miejsce szereg wydarzeń, w tym:
- oświadczenia brytyjskiego ministra spraw zagranicznych w sprawie dwóch amerykańskich lotów przewożących dwóch więźniów przeznaczonych do wydania w trybie nadzwyczajnym, które wylądowały na terytorium Wielkiej Brytanii w 2002 r., oraz sporządzenia listy podejrzanych lotów, która zostałaby przesłana władzom USA z żądaniem konkretnych gwarancji, że loty te nie zostały wykorzystane do nielegalnego przewozu więźniów, jak również oświadczenia premiera w tym względzie; wniosek brytyjskiego ministra spraw wewnętrznych do prokuratora generalnego o zbadanie przez MI5 i CIA ewentualnych „kryminalnych wykroczeń” w odniesieniu do traktowania Binyama Mohameda; orzeczenie z dnia 5 lutego 2009 r., w którym Wysoki Trybunał oświadczył, że nie był w stanie nakazać ujawnienia informacji na temat rzekomych tortur Binyama Mohameda, ponieważ minister spraw zagranicznych Wielkiej Brytanii potwierdził groźby USA w stosunku do Wielkiej Brytanii o zablokowaniu udostępniania

---

¹ *Teksty przyjęte*, P6_TA-PROV(2009)0045.

danych wywiadowczych na temat terroryzmu,

- decyzja polskiego premiera o przekazaniu prokuratorom dokumentów w sprawie lotów i więzień CIA oraz ustalenie przez polskiego prokuratora, że ponad tuzin lotów CIA dotyczyło lotniska w Szymanach, co potwierdza tym samym ustalenia komisji TDIP,
  - publikacja przez El País dokumentów zawierających nowe informacje dotyczące lotów CIA w Hiszpanii,
  - informacje o lotach CIA w Portugalii oraz odnośne oświadczenia ministra spraw zagranicznych,
  - objęcie przez rządy tajemnica państwowa informacji istotnych dla dochodzenia, na przykład we Włoszech, gdzie oczekuje się orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego na ten temat,
- C. mając na uwadze, że w dniu 3 lutego 2009 r. komisarz UE ds. wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stwierdził w Parlamencie Europejskim, że podjął szereg działań w celu wdrożenia zaleceń Parlamentu, łącznie ze skierowaniem pisemnej prośby do władz Polski i Rumunii o ujawnienie całej prawdy o rzekomym istnieniu na ich terenie tajnych więzień i wydaniem komunikatu z propozycją nowych środków w dziedzinie lotnictwa cywilnego,
- D. mając na uwadze, że wydawanie w trybie nadzwyczajnym i tajne przetrzymywanie są niezgodne z międzynarodowym prawem dotyczącym praw człowieka, europejską konwencją o ochronie praw człowieka i Kartą praw podstawowych, a także mając na uwadze, że władze Stanów Zjednoczonych dokonują obecnie przeglądu tych praktyk,
- E. mając na uwadze, że porwani w niektórych państwach członkowskich w ramach programu wydania w trybie nadzwyczajnym zostali przewiezieni przez amerykańskie władze do Guantanamo lub innych państw lotami wojskowymi lub lotami CIA, które często odbywały się nad terytorium UE, a w pewnych przypadkach miały także międzylądowania w niektórych państwach członkowskich UE; mając na uwadze, że osoby przewożone do krajów trzecich były poddawane torturom w miejscowych więzieniach,
- F. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie zwróciły się do władz USA z żądaniem uwolnienia i repatriacji osób wydanych w trybie nadzwyczajnym, będących obywatelami tych państw lub przebywających wcześniej na ich terytorium, mając na uwadze, że urzędnicy niektórych państw członkowskich UE mieli dostęp do więźniów w Guantanamo lub w innych ośrodkach przetrzymywania i że również prowadzili ich przesłuchania w celu zweryfikowania zarzutów postawionych przez władze amerykańskie przeciwko tym więźniom;
- G. mając na uwadze, że zgodnie z ich sprawozdaniem – co potwierdził późniejszy rozwój wypadków – szereg państw członkowskich UE było zaangażowanych w kontakty lub w aktywną bądź pasywną współpracę z władzami USA w zakresie prowadzonego przez amerykańskie siły wojskowe i CIA nielegalnego transportu więźniów do ośrodków przetrzymywania lub ich przetrzymywania w Guantanamo oraz innych „tajnych więzieniach”, których istnienie potwierdził prezydent Bush – czego dowodem są niedawno ujawnione informacje dotyczące przypadków wydawania rządowej zgody na

wnioski USA o dokonywanie przelotów oraz informacje rządowe na temat tajnych więzień – i że państwa członkowskie UE podzielają szczególną odpowiedzialność polityczną, moralną i prawną za transport i przetrzymywanie osób uwięzionych w Guantanamo i w tajnych ośrodkach przetrzymywania;

1. wzywa państwa członkowskie, Komisję i Radę do pełnego wdrożenia zaleceń sformułowanych przez Parlament w sprawozdaniu w sprawie rzekomego wykorzystania krajów europejskich przez CIA do transportu i nielegalnego przetrzymywania więźniów oraz do udzielenia pomocy w ustaleniu prawdy przez wszczęcie dochodzeń lub współpracę z właściwymi organami, przez ujawnianie i dostarczanie wszystkich istotnych informacji, a także przez zapewnienie skutecznej kontroli parlamentarnej działań tajnych służb; wzywa państwa członkowskie i instytucje UE do przekazania Parlamentowi wszelkich istotnych informacji, a także sprawozdania lub orzeczenia z parlamentarnego śledztwa;
2. wzywa Unię Europejską i Stany Zjednoczone do intensyfikacji dialogu transatlantyckiego na temat nowego wspólnego podejścia do zwalczania terroryzmu w oparciu o wspólne wartości poszanowania międzynarodowego prawa z zakresu praw człowieka, demokracji i praworządności, w ramach współpracy międzynarodowej, jak np. porozumienia UE-USA w sprawie ekstradycji i wzajemnej pomocy;
3. z zadowoleniem przyjmuje zbliżającą się wizytę w Stanach Zjednoczonych, w dniach 16 i 17 marca, komisarza ds. wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, czeskiej prezydencji oraz koordynatora UE ds. zwalczania terroryzmu i wzywa przedstawicieli UE do poruszenia kwestii wydawania w trybie nadzwyczajnym i tajnych ośrodków przetrzymywania, gdyż stanowi to poważne naruszenia prawa międzynarodowego i europejskiego z zakresu praw człowieka; wzywa Radę ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych do przyjęcia na posiedzeniu dnia 26 lutego zdecydowanego stanowiska w tej sprawie, jak również do omówienia kwestii zamknięcia Guantanamo i przesiedlenia osób zatrzymanych, biorąc pod uwagę rezolucję Parlamentu w tej sprawie;
4. wzywa Unię Europejską, jej państwa członkowskie oraz władze Stanów Zjednoczonych do przeprowadzenia dochodzenia i pełnego wyjaśnienia nadużyć oraz przypadków łamania międzynarodowego i krajowego prawa z zakresu praw człowieka, podstawowych wolności, zakazu stosowania tortur i złego traktowania, wymuszonych zaginięć oraz nieposzanowania prawa do sprawiedliwego procesu sądowego, zaistniałych w związku z ogłoszeniem „wojny z terrorem”, skutkiem czego winno być określenie zakresu odpowiedzialności za utworzenie tajnych ośrodków przetrzymywania – w tym również więzienia w Guantanamo – oraz za stosowanie programu wydawania w trybie nadzwyczajnym, a także zagwarantowanie, że nadużycia takie nie powtórzą się w przyszłości i że zwalczanie terroryzmu prowadzone będzie w poszanowaniu praw człowieka, podstawowych wolności, demokracji i praworządności;
5. wzywa Komisję, Radę i koordynatora ds. zwalczania terroryzmu, aby po wizycie delegacji UE w USA przedstawili Parlamentowi sprawozdanie w sprawie stosowania umów o wzajemnej pomocy prawnej i o ekstradycji, jak również w sprawie współpracy UE-USA w dziedzinie zwalczania terroryzmu przy zapewnieniu pełnego poszanowania praw człowieka, aby właściwa komisja mogła zająć się tymi kwestiami w sprawozdaniu

sporządzonym między innymi na podstawie ust. 232 sprawozdania komisji tymczasowej TDIP;

6. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, Wysokiemu Przedstawicielowi ds. WPZiB, koordynatorowi ds. zwalczania terroryzmu, parlamentom państw członkowskich, Sekretarzowi Generalnemu NATO, Sekretarzowi Generalnemu i Przewodniczącemu Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy, Sekretarzowi Generalnemu ONZ oraz Prezydentowi i Kongresowi Stanów Zjednoczonych Ameryki.